

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาการยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งระเบียบกฎเกณฑ์ ของโรงเรียนออกเป็น 3 ด้าน คือด้านการ
ปกครอง ด้านสังคม และด้านการเรียนการสอนในห้องเรียน และเพื่อให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์
ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. เลือกตัวอย่างประชากร
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกตัวอย่างประชากร มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เลือกอำเภอ

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาการยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์
ของโรงเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีทั้งหมด 16 อำเภอและแบ่งออกตามสภาพภูมิศาสตร์เหมือนกันตั้งอยู่
ใกล้เคียงกันเป็นเกณฑ์ได้ 4 เขตปฏิบัติการ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2528:
ไม่ปรากฏเลขหน้า) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรคือ อำเภอของแต่ละเขตปฏิบัติการมาร้อยละ
50 โดยวิธีสุ่มฉลาก ได้เขตปฏิบัติการละ 2 อำเภอ คิดเป็นอำเภอทั้งสิ้น 8 อำเภอดังนี้

เขตปฏิบัติการที่ 1 อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา

เขตปฏิบัติการที่ 2 อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย

เขตปฏิบัติการที่ 3 อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอนครหลวง

เขตปฏิบัติการที่ 4 อำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี

2. เลือกโรงเรียน

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เป็นโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ กัน แบ่งได้เป็น 5 ขนาดโดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526: คำนำ) ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่สุดมีนักเรียนตั้งแต่ 1080 คนขึ้นไป

โรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียน 720-1079 คน

โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียน 360-719 คน

โรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียน 121-359 คน

โรงเรียนขนาดเล็กสุดมีนักเรียน 120 คนลงมา

ผู้วิจัยได้เจาะจงเลือกโรงเรียนที่มีอยู่ในอำเภอที่เป็นตัวอย่างประชากรขนาดละ

1 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบง่าย อำเภอที่มีโรงเรียนขนาดใดเพียง 1 โรงเรียน ก็ใช้โรงเรียนนั้นเป็นตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยเจาะจงให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หองเดียวเท่านั้น โดยผู้บริหารโรงเรียนเลือกให้ และสัมภาษณ์นักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างเต็มร้อยละ 20 เนื่องจากมีลักษณะใกล้เคียงกัน (กานดา พูนลาภทวี 2530: 87) โดยจับสลาก (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 1) และสัมภาษณ์ครูประจำชั้นของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กับครูที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครองอีกโรงเรียนละ 2 คน เป็นจำนวน 54 คน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 โรงเรียนตามขนาดและจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

อำเภอ	โรงเรียน	ขนาด	นักเรียน ป.6/ห้อง	จำนวน นักเรียน ที่สัมภาษณ์
ผักไห่	วัดลาดชะโด	ใหญ่	28	6
	วัดโพธิ์ผักไห่	กลาง	25	5
	วัดบ้านอ้อ	เล็ก	28	5
	วัดคงษา	เล็กสุด	10	2
เสนา	วัดบ้านแพน	กลาง	28	6
	วัดลำมกอ	เล็ก	22	4
	วัดบางนมโค	เล็กสุด	17	3
บางปะอิน	ชุมชนวัดกำแพง	กลาง	27	5
	เขียงรากน้อย	เล็ก	29	6
	วัดท่าเลไทยโปรดสัตว์	เล็กสุด	13	3
วังน้อย	วังน้อยวิทยาภูมิ	กลาง	30	6
	พระอินทร์ศึกษา	เล็ก	27	5
	บ้านสร้าง	เล็กสุด	18	4
พระนครศรีอยุธยา	ประตู่ชัย	ใหญ่สุด	46	9
	ลุมพลีชนูปถัมภ์	ใหญ่	24	5
	วัดพระญาติการาม	กลาง	35	7
	วัดพุทธไธศวรชัย	เล็ก	21	4
	วัดดุสิตาราม	เล็กสุด	10	2
นครหลวง	วัดมเหยงค์	กลาง	26	5
	วัดละมุด	เล็ก	23	5
	นครหลวงวิทยาการ	เล็กสุด	13	3
ท่าเรือ	วัดสะตือ	กลาง	26	5
	วัดตลุงเหล็ก	เล็ก	30	6
	วัดเวียง	เล็กสุด	5	1
ภาชี	วัดภาชี	กลาง	25	5
	วัดพระแก้ว	เล็ก	21	4
	วัดชีกลุ่มทรสุยาราม	เล็กสุด	8	2
รวม	27	-	615	123

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างดังนี้

ก. ประเภทเครื่องมือ

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน คือ เพศ โรงเรียน เป็นคำถามแบบสำรวจรายการและแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 ความคิดเป็นและการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ

ระเบียบกฎเกณฑ์ในด้านการปกครองมี 15 ข้อ ตั้งแต่ลำดับข้อ 1-15

ระเบียบกฎเกณฑ์ในด้านสังคมมี 10 ข้อ ตั้งแต่ลำดับข้อ 16-25

ระเบียบกฎเกณฑ์ด้านการเรียนการสอนในห้องเรียนมี 10 ข้อ ตั้งแต่ลำดับข้อ

26-35

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นแบบปลายเปิดเพื่อให้นักเรียน เสนอแนะระเบียบกฎเกณฑ์ที่น่าจะเพิ่มและระเบียบกฎเกณฑ์ที่สมควรยกเลิกพร้อมเหตุผล

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

แบบสัมภาษณ์นักเรียน เป็นพฤติกรรมที่เป็นของตนเองเกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน เพิ่มเติมจากแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

แบบสัมภาษณ์ครู เป็นการแสดงความคิดเห็น เหตุผลของครูที่สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน จำนวน 5 ข้อ

ข. ลำดับการสร้าง

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระเบียบกฎเกณฑ์, ระเบียบวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา

2. ศึกษากฎกระทรวงเกี่ยวกับเรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

3. ศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร และครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อรวบรวมข้อมูลในแต่ละด้านของระเบียบกฎเกณฑ์ แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

4. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราว โดยพิจารณาจากข้อมูลในข้อ 1, 2 และ 3 นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมเกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ด้านการปกครอง ด้านสังคม และด้านการเรียนการสอนในห้องเรียน การใช้ภาษา และให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5. ปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 20 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจการใช้ภาษาของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามแล้วอธิบายวัตถุประสงค์ วิธีการตอบ และรับคืนด้วยตนเอง

3. การสัมภาษณ์นักเรียน ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และจดบันทึกด้วยตนเอง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดากับนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 20 สำหรับการสัมภาษณ์ครูนั้น เจาะจงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประจำกร โรงเรียนละ 2 คน คือ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้องที่มีนักเรียนเป็นตัวอย่างประจำกร และครูที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครองของโรงเรียน ฝ่ายละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 54 คน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และจดบันทึกด้วยตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้กระทำในระหว่างวันที่ 11 สิงหาคม 2530 ถึง วันที่ 4 กันยายน 2530 ปรากฏว่ามีนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 582 คน จากนักเรียนทั้งหมด 615 คน คิดเป็นนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 94.63

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบและหาค่าร้อยละ แล้วนำเล่นอในรูปของตารางและความเรียง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยความคิดเห็นของนักเรียนและการปฏิบัติในเรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน และแบบปลายเปิด นำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 นำส่วนที่เป็นความคิดเห็นและการปฏิบัติมาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

เห็นด้วยและปฏิบัติทุกครั้ง	หมายความว่า	ยอมรับในระดับสูง
เห็นด้วยและปฏิบัติบางครั้ง	หมายความว่า	ยอมรับในระดับกลาง
เห็นด้วยแต่ไม่ปฏิบัติ	หมายความว่า	ยอมรับในระดับต่ำ
ไม่เห็นด้วยแต่ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายความว่า	ไม่ยอมรับในระดับต่ำ
ไม่เห็นด้วยแต่ปฏิบัติบางครั้ง	หมายความว่า	ไม่ยอมรับในระดับกลาง
ไม่เห็นด้วยและไม่ปฏิบัติ	หมายความว่า	ไม่ยอมรับในระดับสูง

การนำเล่นอข้อมูลการยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะนำเล่นอเฉพาะความคิดเห็นที่นักเรียนเห็นด้วยและปฏิบัติตามเท่านั้น โดยใช้เกณฑ์ดังนี้คือ ระเบียบกฎเกณฑ์ในแต่ละข้อถ้านักเรียนร้อยละตั้งแต่ 80 ขึ้นไป เห็นด้วยและปฏิบัติตาม ถือว่าเป็นการยอมรับในข้อนั้น และถ้านักเรียนยอมรับจำนวนข้อตั้งแต่ ร้อยละ 80 ขึ้นไปของแต่ละด้าน ถือว่านักเรียนยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ในด้านนั้น

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่เห็นว่าควรเพิ่มเติมหรือควรยกเลิกระเบียบกฎเกณฑ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ นำมาแจกแจงความถี่แล้วเล่นอในรูปของตารางและความเรียง

4. นำแบบสัมภาษณ์นักเรียนและครูมาวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ระเบียบกฎเกณฑ์ที่นักเรียนเลือกปฏิบัติ 3 อันดับ นำมาจัดอันดับ โดยใช้ค่า
คะแนนดังนี้

เลือกเป็นอันดับที่ 1 มีค่าคะแนน 3 คะแนน

เลือกเป็นอันดับที่ 2 มีค่าคะแนน 2 คะแนน

เลือกเป็นอันดับที่ 3 มีค่าคะแนน 1 คะแนน

แล้วนำเล่นอในรูปของตารางและความเรียง

4.2 ระเบียบกฎเกณฑ์ที่นักเรียนเคยฝ่าฝืน ระเบียบกฎเกณฑ์ที่นักเรียนไม่เห็นด้วย
แต่ต้องทำ และระเบียบกฎเกณฑ์ที่ครูสั่ง เกตพฤติกรรมนักเรียน นำมาแจกแจงความถี่แล้วเล่นอใน
รูปของตารางและความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย